

לטעום יהדות עושה טוב לכולם. איריס מזרחי

איריס מזרחי, זוכת הפרס הארצי ומראשוני הגננות שהכניסו חינוך תל"י לאילת. "חינוך תל"י מבקש לחזק בקרב תלמידי תחושת שייכות ומחויבות לעם היהודי, למורשתו ולהמשכיותו. הוא מחנך למעורבות חברתית ובכך תורם לעיצוב דמותה של החברה הישראלית כמדינה יהודית ודמוקרטית. קרן תל"י שמה לעצמה למטרה לפתח, לקדם ולהעשיר את החינוך היהודי במערכת החינוך הממלכתית בישראל ברוח העקרונות המנחים לחינוך תל"י ובכך רואה את תרומתה לעיצוב החברה הישראלית. זו בחירה של גננת להוביל גן כזה. כל גננת שמכירה את תוכנית הלימודים וחושבת שהיא יכולה להוביל אותה מוזמנת להצטרף ולזכות לתמיכה וליווי של הקרן. אין מגבלה להקצאת גנים או בתי ספר בחינוך תל"י אבל זה משהו שאתה צריך להאמין בו אחרת קשה להוביל את זה. זה להסתכל על היהדות ועל החיבור לארץ ישראל בהקשר של שוויון ופולורליזם מתקדם שמאפשר לשאול שאלות. אלו צריכים להיות העקרונות המובילים לגן או בית ספר שרוצה לפעול על פי תוכנית תל"י. הקרן מבחינה שואפת להגשים את חזונה באמצעות ליווי בתי ספר וגנים שקיבלו על עצמם את עקרונות תל"י, לפתח "שדרות חינוכיות" ברוח עקרונות תל"י שראשיתן בגן הילדים וסיומן בבית ספר התיכון. להעשיר את הידע ולהגביר את ההתעניינות וההזדהות של מחנכי תל"י ותלמידיהם במורשת היהודית על כל גווניה ולעודד התעמקות בה, ולהעמיד לרשותן גן הילדים ובית הספר תל"י כלים להרחבת הידע ולהעשרת התלמידים בלימודי היהדות".

המשך בעמ' 27

אז הגיעה תל"י

רומן ג'קסון /

אות הוקרה מיוחד הוענק לאחרונה לארבע גננות בארץ על הצטיינותן בעשייה בתחום התרבות היהודית-ישראלית • אחת הגננות היא איריס מזרחי משלנו, גננת מובילה בגן "מערב" בעיר, הפועל על פי עקרונות קרן תל"י בישראל • ולא, היא לא דתייה והסייעת שלה בכלל נוצרייה ובגן לומדים ילדים בני עדות שונות • אז מה • לטעום יהדות זה רק עושה טוב לכולם, תאמינו לה

איריס מזרחי (51) מובילה את גן "מערב" על פי עקרונות תל"י (תרבות יהודית ישראלית) כבר אחת עשרה שנה. על פי עקרונו תאלו, עליהם תבינו בהמשך הכתבה פועלים בעיר 13 גני ילדים ובית ספר אחד- הרי אילת וזה לחלוטין לא הופך את הגנים או את בית הספר לדתיים בדרך כזו או אחרת. שש שנים לפני כן הובילה איריס גן רגיל עד שנשבתה בקסמי תל"י והחליטה לעשות את השינוי. "אני בין הגננות הראשונות באילת ששמעו על היוזמה", היא מספרת, "מיד כששמעתי על כך בדקתי מה עומד מאחורי זה. בהתחלה זה לא היה ממש ברור שהכיוון הוא פלורליסטי, אבל אז הגיעה לכאן מדריכה מהמרכז שהסבירה לי על הרעיון, וכל השאר זה היסטוריה. באותו רגע הבנתי שזה מה שחיפשתי כל הזמן".

טעימות יהדות

תל"י, ראשי תיבות של 'תגבור לימודי יהדות' היא תוכנית המתקיימת בחינוך הממלכתי בהנהגת קרן תל"י- ארגון חינוכי בחסות האקדמית של "מכון שכטר למדעי היהדות", הפועלת בשיתוף עם יהדות התפוצות ומשרד החינוך. התוכנית פועלת בלמעלה מ-300 בתי ספר וגנים בישראל ודוגלת ביישום ערכים של פתיחות לגיבוש זהות יהודית ישראלית ייחודית המתעדכנת ומתחדשת עם הזמן.

"תוכנית הלימודים מזמינה שיח פתוח, ריבוי דעות וגישות כשלנגד עינינו ערכים של כבוד והכרה לכך שיש מגוון דעות, מחשבות ורצונות שלעיתים אינן עולות בקנה אחד", מסבירה

בשם האמונה

איריס מזרחי(51) נשואה ואמא לשלושה ילדים (28, 22, 17) הגיעה לאילת לפני כשלושים שנה. היא נולדה וגדלה במושב רינתיה שלייד פתח תקווה. בבסיס סוירים בו עשתה את שירותה הצבאי היא הכירה את בעלה לעתיד ובמדבר הם נשארו כדי להקים משפחה. "אחרי הלידה של הילד השני החלטתי להפסיק לעבוד בחוץ ולהישאר בבית ולטפל בילדים שלי ושל חברות שלי. אז גם הבנתי שזה מה שאני צריכה לעשות בחיים. זה מה שממלא אותי, לעבוד עם ילדים". היא משחזרת. כשהילד השני גדל קצת החלטתי להפוך את האהבה שלי למקצוע ונרשמתי ללימודי הוראה במכללת 'לוינסקי' באילת. השנה זו השנה ה-17

"הדרך בה החינוך צריך להתנהל"

והיה מכובד מאוד עם לא מעט משתתפים. חלוקת התעודות התבצעה על פי קטגוריות, ישבתי ספר תל"י שמקבלים פרסים, ישנן תעודות למנהלים על הובלה של גן או בית ספר ויש תעודות כמו שאני קיבלתי, לגננות על הובלה בתוך הגן לאורך השנים, ומאז שהן נמצאות בקשר עם קרן תל"י, הן הצטיינו בהטמעת פעמי הזמן היהודי בקרב ילדי הגן. לאלו שהוסיפו ממד של תרבות יהודית-ישראלית לנושאים כלליים הנלמדים בגן, שיצרו דגמים חדשים לטקסים ולאירועים בהשראת הטקסים המסורתיים ובהלימה לאוכלוסיית הגן תוך כדי שילוב ההורים וחיוזוק הקשר עימם. שבכל פעילות הן משתמשות במגוון מקורות המעשרים את העשייה ומאירים את תוכנית תל"י, כך בכל אופן נכתב בהחלטת וועדת השופטים.

במה שונים התכנים של עקרונות תל"י מתכנים של חינוך ממלכתי

רגיל?

"זה שונה בחגים לדוגמה: בכל גן לומדים על המסורת אבל כאן ההתעסקות היא סביב החג באופן יותר מעמיק שמאפשר לילדים לשאול שאלות ולהביא דוגמאות מהבתים שלהם. יש אפשרויות לכיבוד החג והשבת בכמה אופנים ולפי מה שמתאים למשפחה שלי. כמעט בכל חודש נבחר ערך חברתי קהילתי לפיו עובדים כל החודש. לצורך העניין, אין מערכים בנויים, יש עקרונות ומאגרי רעיונות. הגננות מקבלות פעם בחודש עיתון מדור "מתנות קטנות" ובאמצעותו אנחנו מקבלות רעיונות והצעות וכל אחת מתאימה את זה לגן שלה, לאוכלוסייה שלה, לאופן ההתנהלות בגן. השנה אני לומדת דרך קרן תל"י באוניברסיטת בר אילן, אחת לשבוע.

יש שם קבוצת גננות מכל הארץ. אנחנו לומדות מתמטיקה, טבע, מדעים וטכנולוגיה בהקשר ללוח השנה. זאת לא חובה זו זכות שקיבלתי ואני כמובן חיבקתי את זה בשתי ידיים. זה לא הזדמנות שמקבלים כל יום. זה פיילוט ראשוני שהשתלמות כזו יוצאת ואני מקווה שיהיו עוד גלים של השתלמויות כאלה. זה קורה רק במימון קרן תל"י.

כל הרעיון בחינוך תל"י הוא לקבל את השונה. שהדת לא חייבת להיות משהו אחיד אלא יש לה הרבה פנים. שהדת מזמינה אותך לעשות טוב. תבחר את הטוב מכל מה שהדת מציעה. יש בה את

”
**תוכנית הלימודים
 מזמינה שיח פתוח,
 ריבוי דעות וגישות
 כשלנגד עיננו ערכים של
 כבוד והכרה לכך שיש
 מגוון דעות, מחשבות
 ורצונות שלעיתים אינן
 עולות בקנה אחד**”

ותל"י זה בדיוק מי שאני. האמונה שלי, אורך החיים שלי. כששמעתי על זה אמרתי סוף סוף יש דרך בה אני מאמינה שהחינוך צריך להתנהל. הקרבה לדת באופן הזה של ניהול גן רב תרבויות שמאפשר חשיפה באופן מקרב, מזמין ושואל. התפקיד של הגן זה ללמד ילד לשאול, לחקור להתעניין למה ומדוע".

איך הרגשת כשהתבשרת על קבלת התעודה?

"קודם כל אני חושבת שלכל גננת מגיעה תעודה בלי קשר לכלום. התעודה נקראת 'גננת מעוררת השראה' מטעם קרן תל"י, ואין ספק שזה מרגש לקבל תעודה כזאת. הטקס התקיים במודיעין

הפכה אהבה למקצוע. מקבלת את הפרס

כל הערכים ולא צריך לנסוע רחוק. האלכימאי קורה בחיי היומיום שלנו. הדת שלנו מאפשרת למידת ערכים וקירוב לבבות וכבוד לאחר ולסביבה ולאדם ולכל הטבע".

יש הורים שזה מפריע להם שהילדים לומדים יהדות בגן?

"לפני כמה שנים היה לי אבא אחד שהביע התנגדות בהתחלה, אבל כשהוא ראה שזו רק חשיפה וכל אחד בוחר ועושה את מה שמתאים לו ושום דבר לא באילוץ אלא רק ממקום של לשאול ולחקור אז ההתנגדות שכחה. חשוב לציין שאני בעצמי לאדתייה והסייעת שלי היא בכלל נוצרייה ויש כאן הרבה ילדים שלא חווים יהדות בכלל בבית או עולים חדשים מחבר העמים שלא מכירים בכלל את מנהגי היהדות. אני חושבת שהחשיפה כאן היא מאוד חשובה דווקא בגלל זה. גם ביננו היהודים יש לא מעט בתים שמאוד רחוקים מהדת והילדים גדלים מבלי לדעת להכיר או להיחשף לדת שלהם ואין להם אפשרות לדעת מה הדת היהודית מציעה ואז הם הולכים לבחור במחוזות רחוקים כשבעצם אצלנו יש את כל הטוב. גן 'מערב' ירוק תל"י הוא גן הטרוגני המכיל בתוכו מגוון תרבויות וחשוב לי לחשוף את קבוצת הילדים לערכים ולמסורת היהודית ישראלית באופן פתוח ומכבד. "דע לכבד כל אדם, מקום וחפץ", הוא הסלוגן שלנו. גן מערב תל"י הינו גן ירוק המלמד לכבד את הסביבה, את הקיים, את הבריאה את הטבע, הפשטות ולהודות על הקיים. ❌